

Omdat hij het waard is?

Het is de nachtmerrie van iedere man die zijn huwelijk op de klippen ziet lopen: zij het huis en de kinderen en hij een flatje en een dure alimentatieregeling. En hoewel dat in de praktijk vaak meevalt, weerhoudt dat sommige Amerikaanse advocatenkantoren er niet van om zichzelf te positioneren als 'divorce for men law firms.' Zo wil de Men's Divorce Law Firm, opgericht door advocaat en *single parent* Jeffrey Feulner, mannen het vertrouwen geven dat ook zij een eerlijke kans krijgen als ze voor de rechter staan. Vergelijkbare kantoren zeggen te kunnen voorkomen dat mannen hun eigen ruiten ingooien door bijvoorbeeld eerst ver weg te verhuizen om vervolgens co-ouderschap te eisen; ook claimt men mannen te leren beter om te gaan met emoties, omdat een woede-uitbarsting onder het toezicht van een rechter snel kan uitmonden in een omgangsverbod.

Maatwerk of marketing?

Vraag is echter of er hier sprake is van maatwerk of slimme marketing. Volgens Silvia Dijkstra, echtscheidingexpert bij De Haan Advocaten & Notarissen in Groningen, moet vooral aan dat laatste worden gedacht. 'Het is een creatieve insteek waar ook in Nederland vast een bepaalde groep ontvankelijk voor zou zijn. Maar of het ook tot een betere uitkomst leidt, dat betwijfel ik zeer.'

Toegevoegde waarde

Ook is er in Nederland waarschijnlijk minder behoefte aan divorce for men law firms dan in het conservatievere Amerika. 'Het is maar zeer de vraag of in het Nederlandse familierecht sprake is van ongelijkheid,' aldus Dijkstra. 'Het huidige familierecht ligt in de lijn van de sociale maatschappelijke ontwikkelingen: gelijkwaardig ouderschap is nadrukkelijk in de wet opgenomen en kijk maar naar de recente discussies over het aanpassen van de alimentatietermijnen.' Zelf zou Dijkstra nooit voor een dergelijke positionering kiezen, zegt ze. 'Voor mij maakt het niet uit, ik vind het juist een toegevoegde waarde om zowel mannen als vrouwen bij te staan. En ja, ze verschillen, maar aan dat gegeven is weinig te veranderen.'

Van de deken

De rechtsstaat is af! (Bijna)

Jan Loorbach

Veiligheid en Justitie liet in de nacht van 5 op 6 juli 2012 de persen stoppen. Zo kon het *Algemeen Dagblad* van die vrijdagochtend mij in chocoladeletters toeroepen dat justitieminister Opstelten overweegt om boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren) ook het fietsen op de stoep en het verkeerd parkeren van het rijwiel te laten bestraffen. Hondenpoep-criminaliteit, gekwalificeerd als 'één van de belangrijkste problemen in buurten' zou op die manier eveneens een beslissende slag worden toegebracht.

Ik voelde mij bevoorrecht: ik leef in een land waarin ook de kleinste euvels nu geheel onder de ministeriële duim worden gehouden. Dan is het niet te veel gezegd dat de rechtsstaat eindelijk echt af is, vooral nu je bij Overschie ook weer 100 mag rijden. In jubelstemming, en trots op Nederland, vervolgde ik mijn dag. Een uur later moest ik vaststellen dat, als de rechtsstaat inderdaad even af was geweest, de afbraak ervan door Veiligheid en Justitie met evenveel voortvarendheid ter hand werd genomen als waarmee zij die zojuist voltooid had. Diezelfde ochtend namelijk liet staatssecretaris Teeven de ministeraad beslissen dat het rechtsstaat-incompatibele wetsontwerp op het advocaten-toezicht zonder verder overleg met de advocatuur de parlementaire behandeling ingaat. Als ik dit schrijf is de tekst van het ingediende ontwerp nog niet bekend, maar ongetwijfeld is gehandhaafd dat het toezicht op advocaten een wezenlijk element van overheidsinvloed behelst.

Een door de *Rule of Law* en het beginsel van *public accountability* geïnspireerde

bewindspersoon begrijpt dat hij zijn legitimatie en geloofwaardigheid moet organiseren en borgen door zichzelf gelegitimeerd en geloofwaardig te laten controleren. Zo'n bewindspersoon gunt degenen die vertrouwen in hem gesteld hebben, zijn kiezers dus, rechtsbijstand door onafhankelijke advocaten juist in conflicten met de overheid. Onafhankelijk doordat zelfs niet de schijn bestaat dat die advocaten hun professionele keuzes mede laten bepalen door de omstandigheid dat overheidsgerelateerd toezicht over hen wordt uitgeoefend. Met dit wetsontwerp kiezen onze bewindspersonen tegen hun eigen legitimiteit en geloofwaardigheid. Want vóór greep van de overheid op wat volgens alle rechtsstatelijke principes de *countervailing power* zou moeten zijn waar de *power* die *countervailed* moet worden nu juist zo principieel vanaf moet blijven.

Mijn dag kon niet meer stuk toen ook nog het VVD verkiezingsprogramma verscheen. Daarin niets over controle over de advocatuur. Wel staat er in het voorwoord: 'Voor de VVD geldt dat binnen onze rechtsstaat iedereen zich te allen tijde veilig voelt, binnen en buiten, in huis en op straat.' Mag dan ook iedereen die in geschil is met een overheid zich te allen tijde veilig voelen bij een partijdige, onafhankelijke en niet door die wederpartij gecontroleerde (en mogelijk geïmponeerde) advocaat?

De partij van onze bewindslieden houdt van mondige, zelfredzame burgers; onthoud die burgers dan niet die onpartijdige en onafhankelijke advocaat als instrument voor hun mondigheid en zelfredzaamheid!